

Poslanecký návrh

ZÁKON

ze dne .....,

kterým se mění zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 225/2006 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 305/2009 Sb. a zákona č. 375/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 2 se na konci písmene r) čárka nahrazuje tečkou a písmena s) až u) se zrušují.
2. V § 8 odst. 1 písmeno c) zní:
„c) ve vnitřních prostorách zařízení společného stravování,“.
3. V § 8 se odstavce 3 a 4 zrušují.
4. V příloze se obrázek č. 3 včetně popisu pod písmenem C. zrušuje.

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení.

Důvodová zpráva

A. Část obecná

Návrh řeší již desítky let hojně diskutovanou otázku kouření v zařízeních společného stravování. V mezidobí se Česká republika stala jediným státem EU, který kouření

v zařízeních společného stravování vůbec nereguluje.¹ Úplný zákaz kouření v zařízeních společného stravování si přeje 78 % občanů starších 18 let.²

Podle platné úpravy je provozovatel zařízení společného stravování povinen u vstupu do něj označit, zda jde o nekuřácké zařízení, kuřácké zařízení nebo zařízení s vyhrazenými prostory.

Účelem úplného zákazu kouření ve vnitřních prostorách zařízení společného stravování je na jedné straně ochrana před tzv. pasivním kouřením, na druhé straně zajištění práva na bezpečnost a ochranu zdraví při práci zaměstnanců pracujících v těchto zařízeních.

Provozovatelé zařízení společného stravování jsou povinni dodržovat řadu mnohdy až zbytečně přísných hygienických a bezpečnostních norem zajišťujících zdraví nezávadné prostředí. Tabákový kouř by neměl být výjimkou. V České republice v důsledku onemocnění spojených s užíváním tabákových výrobků zemře každý rok 18 000 lidí.³

Kouření v zařízeních společného stravování má také podstatný vliv na to, že s kouřením začínají a získávají závislost stále mladší děti.⁴

Zavedení zákazu kouření v zařízeních společného stravování v zahraničí nemělo statisticky významný dlouhodobý efekt na zisky jejich provozovatelů.⁵

Praxe ukázala, že řešením nejsou tzv. „stavebně oddělené prostory“. Mezi kuřáckou a nekuřáckou částí totiž z povahy věci nemůže být neprodyšná zeď nakreslená na grafické značce „Stavebně oddělené prostory pro kuřáky a nekuřáky“ (obrázek č. 3 přílohy tabákového zákona), ale vzduch, kterým se kouř volně šíří.⁶

Ratifikací Rámcové úmluvy Světové zdravotnické organizace o kontrole tabáku se Česká republika zavázala, že „přijme a zavede v oblastech spadajících podle vnitrostátních právních předpisů do její vnitrostátní jurisdikce a v ostatních oblastech svých pravomocí aktivně podpoří přijetí a zavedení účinných legislativních, prováděcích, správních a/nebo dalších

---

¹ Zpráva Komise o implementaci doporučení Rady ze dne 30. listopadu 2009 o nekuřáckém prostředí (2009/C 296/02) z března 2013 (http://ec.europa.eu/health/tobacco/docs/smoke-free_implementation_report_en.pdf).

² Výzkumná zpráva agentury Ipsos a Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze z května 2012 (http://files.ipsos.cz/web/Ipsos_Vyzkumna_zprava_Cesi_podporuji_zakaz_koureni_v_restauracich.pdf).

³ Richard Peto, Alan D Lopez, Jillian Boreham and Michael Thun: Mortality from smoking in developed countries 1950–2000. 2nd edition, revised June 2006 (www.deathsfromsmoking.net).

⁴ Výzkumná zpráva agentury Ipsos a Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze z ledna 2013 (<http://www.ipsos.cz/tiskove-zpravy/zakon-o-zakazu-koureni-v-restauracich-uchrani-pred-zavislosti-30-nezletilych-kuraku>).

⁵ Meberg, H. O., Lund K. E. Do smoke-free laws affect revenues in pubs and restaurants? Eur J Health Econ 2012; 13(1): 93–99.

⁶ První zásada v Pokynech k čl. 8 Rámcové úmluvy Světové zdravotnické organizace o kontrole tabáku: „Účinná opatření k zajištění ochrany před expozicí tabákovému kouři [...] vyžadují úplný zákaz kouření a tabákového kouře v určitém prostoru nebo prostředí a vytvoření nekuřáckého prostředí. Neexistuje bezpečná hladina expozice tabákovému kouři a pojmy, jako například prahová hodnota toxicity nepřímého kouře, by měly být odmítnuty, neboť jsou v rozporu s vědeckými důkazy. Jiná řešení než nekuřácké prostředí, včetně větrání, filtrace vzduchu a použití prostor vyhrazených pro kuřáky (se zvláštním větracím systémem či bez něj), se opakovaně ukázala jako neúčinná a existují nezvratné důkazy, vědecké i jiné, o tom, že technická řešení před expozicí tabákovému kouři nechrání.“

*opatření poskytujících ochranu před expozicí tabákovému kouři ve vnitřních prostorách pracovišť, ve veřejné dopravě, vnitřních prostorách veřejných míst, a podle potřeby na dalších veřejných místech.*⁷

Úplný zákaz kouření v zařízeních společného stravování též doporučuje usnesení Evropského parlamentu ze dne 26. listopadu 2009 o nekuřáckém prostředí (2010/C 285 E/09) a doporučení Rady ze dne 30. listopadu 2009 o nekuřáckém prostředí (2009/C 296/02).

Úplný zákaz kouření ve vnitřních prostorách zařízení společného stravování obsahuje návrh zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky tabáku, alkoholu a jiných návykových látek a o změně souvisejících zákonů, který v letech 2011 až 2013 připravovalo Ministerstvo zdravotnictví (č. j. 11629/2013). Jeho účinnost měla nastat 1. 1. 2014.

Termín 1. 1. 2014 byl natolik široce mediálně prezentován, že jej část veřejnosti začala považovat za závazný.⁸ Plošné zavedení úplného zákazu kouření ve vnitřních prostorách zařízení společného stravování je jednoduchým opatřením, na které je veřejnost připravena a pro provozovatele nepředstavuje žádné náklady. Proto není vhodné čekat na schválení vládního návrhu.

Podle aktuálního Plánu legislativních prací vlády na zbývající část roku 2014 má být návrh zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky tabáku, alkoholu a jiných návykových látek a o změně souvisejících zákonů (zákon o ochraně zdraví před návykovými látkami) předložen vládě v prosinci 2014, přičemž předpokládaným termínem nabytí účinnosti je leden 2016.

Předkládaný návrh není v rozporu s připravovaným vládním návrhem, který bude problematiku komplexněji řešit. Naopak, přijetí předkládaného návrhu bude znamenat vyřešení otázky kouření v zařízeních společného stravování, což usnadní cestu vládnímu návrhu.

- **Předpokládaný finanční dopad navrhované právní úpravy**

Návrh nemá přímý dopad do státního rozpočtu, rozpočtu krajů a obcí.

- **Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami,**

---

⁷ Čl. 8 odst. 2 Rámcové úmluvy Světové zdravotnické organizace o kontrole tabáku, publikované sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 71/2012 Sb. m. s.

⁸ Např. v říjnu 2013 Dělnická strana sociální spravedlnosti ve své volební kampani hlásala: „*Nadcházející datum 31. 12. 2013 bude posledním dnem, kdy si budeme moci svobodně zapálit cigaretu v restauracích. Odmítáme rozšiřování diskriminačních nařízení zaměřených proti kuřákům. Ať fungují hospody, restaurace a bary jen pro ženy či pro muže, jen pro bílé či pro černé, jen pro staré či pro mladé, jen pro kuřáky či nekuřáky, ale ať o tom vždy jako jediný rozhoduje majitel daného zařízení.*“ (<http://www.dsss-praha.cz/news/nenechte-se-statem-sikanovat-koureni-je-svobodne-rozhodnuti-kazdeho-jedince/>).

jimiž je Česká republika vázána, s předpisy Evropské unie a s ústavním pořádkem České republiky

Návrh naplňuje závazek České republiky z Rámcové úmluvy Světové zdravotnické organizace o kontrole tabáku a je v souladu s právem EU a ústavním pořádkem České republiky.

- **Předpokládaný hospodářský dopad navrhované právní úpravy a zhodnocení dopadů navrhované právní úpravy ve vztahu k zákazu diskriminace**

Návrh nebude mít negativní dopady na podnikatelské, sociální a životní prostředí.

Návrh nemá žádný vliv na princip zákazu diskriminace (rovnost postavení žen a mužů).

- **Zhodnocení dopadů navrhované právní úpravy ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů**

Návrh nebude mít dopad ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů.

- **Zhodnocení korupčních rizik**

Navrhovaná právní úprava v sobě nepřináší žádný nárůst korupčních rizik.

- **Odůvodnění návrhu, aby Poslanecká sněmovna vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení**

Navrhuje se, aby podle § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, Poslanecká sněmovna s návrhem zákona vyslovila souhlas již v prvním čtení. Důvodem pro zvolený postup je jednoduchost navrhovaného opatření a připravenost veřejnosti i provozovatelů.

B. Část zvláštní

K čl. I

K bodu 1

Pro nadbytečnost se zrušují definice typů zařízení společného stravování (viz bod 2).

K bodu 2

Stanoví se úplný zákaz kouření ve vnitřních prostorech zařízení společného stravování.

K bodu 3

Regulace označení a dalších povinností spojených s různými typy zařízení společného stravování se pro nadbytečnost zrušuje (viz bod 2).

K bodu 4

Pro nadbytečnost se zrušuje grafická značka „Stavebně oddělené prostory pro kuřáky a nekuřáky“ (viz bod 3).

K čl. II

Účinnost zákona se navrhuje prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení. Delší legisvakantní doba není potřebná vzhledem k jednoduchosti opatření a připravenosti veřejnosti i provozovatelů.

V Praze dne 18.7. 2014

Předkladatelé

Radek Vondráček v.r.

Helena Válková v.r.

Igor Nykl v.r.

Margita Balaščíková v.r.

Ivana Dobešová v.r.

Jana Pastuchová v.r.

Radka Maxová v.r.

Kristýna Zelenková v.r.

Milan Brázdil v.r.

Jaroslav Faltýnek v.r.

Pavel Šrámek v.r.

Stanislav Berkovec v.r.

Pavel Volčík v.r.

Pavel Čihák v.r.

Miloš Babiš v.r.

David Kasal v.r.

Ivan Pilný v.r.

Josef Vozdecký v.r.

Jan Volný v.r.

Martin Kolovratník v.r.

Martina Berdychová v.r.

Martin Komárek v.r.

Jan Sedláček v.r.

Bohuslav Chalupa v.r.

Miloslav Janulík v.r.

Bronislav Schwarz v.r.

Vlastimil Vozka v.r.

Stanislav Pfléger v.r.

Karel Rais v.r.

Jiří Holeček v.r.

Josef Hájek v.r.

Jiří Zlatuška v.r.

Jaroslava Jermanová v.r.

Roman Kubiček v.r.

Roman Procházka v.r.